

UCHWAŁA NR XXXVII/227/2014
RADY GMINY W NARUSZEWIE
z dnia 25 marca 2014 roku
w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Naruszewo
na lata 2014-2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zmianami), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 r. poz. 135 ze zmianami).

§ 1

Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Naruszewo na lata 2014-2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Naruszewo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Salak

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014 -2016

I. Wstęp .

Rodzina jest pierwszym, najważniejszym środowiskiem w życiu dziecka, dlatego tak ważne jest zachowanie poprawnych relacji między jej członkami. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wspieranie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny.

Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, spadek dochodów ludności, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia. Czynniki te bardzo często są przyczyną korzystania osób i rodzin z systemu pomocy społecznej. Problemem wiodącym, powodującym obniżenie poziomu życia rodzin jest bezrobocie. Trudności w znalezieniu pracy mają nie tylko osoby bez wykształcenia, ale również osoby wykształcone. Długotrwałe pozostawanie bez pracy oznacza dla rodziny nie tylko drastyczne obniżenie dochodów, ale pociąga za sobą cały szereg dalszych problemów: poczucia krzywdy, frustracji a także izolacji społecznej, pogorszenie stanu zdrowia, narastającą agresję w życiu rodzinnym i społecznym oraz wzrost zjawisk społecznie niepożądanych takich jak: alkoholizm, narkomania, zażywanie środków psychoaktywnych i inne. Zjawiska te często prowadzą do rozpadu rodziny a tym samym do wzrostu liczby rodzin niepełnych, sierot społecznych czy też pogłębiają bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i przemoc w rodzinie.

Negatywne zjawiska wynikające z trudności rynku pracy, braku stabilizacji warunków życia i ich drastycznego pogarszania się, poświęcania mniejszej ilości czasu dla rodziny z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania (często - wyjazdy poza granice kraju lub praca w miejscowościach oddalonych od miejsca zamieszkania) powodują wielkie zagrożenia dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc powinna być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka; wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań wspierających na rzecz rodziny. Celem, na który są ukierunkowane działania interdyscyplinarne, jest przywrócenie rodzinie naturalnej jej prawidłowego funkcjonowania, pomoc w odzyskaniu (nabyciu) umiejętności prawidłowego pełnienia ról, a w szczególności roli opiekuńczo-wychowawczej, aby dziecko nie musiało opuszczać własnej rodziny, a tam gdzie to już nastąpiło, doprowadzenie do powrotu do domu.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 opracowany został zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.).

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Prezentowany program jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Naruszewo na lata 2009-2016.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny zamieszkujące na terenie gminy Naruszewo, a w szczególności przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

III. Diagnoza.

Gmina Naruszewo to teren typowo rolniczy. Nie ma większych przedsiębiorstw, które zatrudniałyby mieszkańców. Praktycznie wszyscy, którzy chcą podjąć zatrudnienie poza rolnictwem muszą poszukiwać pracy w oddalonych od naszej gminy miejscowościach.

Ze statystyki ewidencji ludności wynika, iż liczba mieszkańców gminy z roku na rok zmniejsza się

	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba dzieci do lat 18
Rok 2011	6661	1428
Rok 2012	6583	1394
Rok 2013	6549	1384

Jak z powyższego wynika z roku na rok zmniejsza się nie tylko liczba mieszkańców, ale również i dzieci.

Struktura rodzin korzystających z pomocy w latach 2011 – 2013 przedstawia się następująco

Wyszczególnienie	Rok 2011		Rok 2012		Rok 2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Liczba rodzin ogółem	377	1174	383	1153	392	1156
Liczba rodzin z dziećmi	210	903	207	883	201	866
w tym z jednym dzieckiem	67	217	66	203	63	196
z dwojgiem dzieci	73	290	71	284	76	316
z trojgiem dzieci	46	234	47	239	38	192
z czworgiem dzieci	15	90	16	100	18	114
z pięciorgiem dzieci	7	52	4	30	4	30
z sześciorgiem więcej dzieci	2	20	3	27	2	18
Rodziny niepełne	40	128	43	143	36	122
w tym z jednym dzieckiem	19	44	20	45	16	40
z dwojgiem dzieci	11	35	13	45	10	31
z trojgiem dzieci	7	31	6	25	6	26
z czworgiem i więcej	3	18	4	28	4	25

Jak wynika z powyższej tabeli co roku zmniejsza się liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przy jednoczesnym wzroście ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy. Prawdopodobnie jest to spowodowane zmniejszaniem się liczby dzieci zamieszkujących na terenie gminy. Liczba osób korzystających z pomocy w stosunku do wszystkich mieszkańców gminy w analizowanym okresie waha się w granicach 17,51% w roku 2012 do 17,65% w roku 2013. W rodzinach korzystających z pomocy społecznej wychowywanych jest około 32% wszystkich dzieci zamieszkujących na terenie gminy.

Niepokojąca duża jest też liczba rodzin niepełnych. Około 19% rodzin z dziećmi, które korzystają z pomocy społecznej to rodziny niepełne.

Powody przyznania pomocy

Powody trudnej sytuacji materialnej	Rok 2011		Rok 2012		Rok 2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	97	282	117	330	128	354
Bezrobocie	155	553	158	557	165	583
Niepełnosprawność	92	250	95	235	90	230
Długotrwała choroba	215	583	217	578	212	560
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	189	686	200	697	212	736
Alkoholizm	14	45	18	47	19	44

Jak wynika z powyższej tabeli głównymi powodami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest długotrwała i ciężka choroba oraz bezrobocie. Z roku na rok wzrasta również liczba osób korzystających z pomocy społecznej z uwagi na ubóstwo. Niepokojącym wskaźnikiem jest również bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

IV. Cele i zadania programu

Cel główny Programu:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych kryzysem.

Cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny – rozwijanie umiejętności opiekuńczo wychowawczych.
2. Wspieranie materialne rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Promowanie wartości rodziny jako najważniejszej komórki społecznej.

Zadania

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny – rozwijanie umiejętności opiekuńczo wychowawczych.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym	GOPS, szkoły	2014 - 2016
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych pomocy asystenta rodziny	GOPS	2014 - 2016
Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniem	GOPS, GKRPA	2014 - 2016
Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS, szkoły	2014 - 2016
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	szkoły	2014 - 2016

2. Wspieranie materialne rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłku w szkole	GOPS, szkoła	2014 - 2016
Pomoc finansowa na zakup podręczników i przyborów szkolnych dla dzieci.	GOPS, szkoła	2014 - 2016
Przyznawanie stypendiów szkolnych dla dzieci i młodzieży	ZOPO, szkoła	2014 - 2016

3. Promowanie wartości rodziny, jako najważniejszej komórki społecznej.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Działania informacyjno - edukacyjne	GOPS, szkoła, biblioteka	2014 - 2016
Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej	GOPS, szkoła, kurator,	2014 - 2016
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej	GOPS, kurator, Sąd	2014 - 2016

V. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- * budżetu Gminy Naruszewo,
- * dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- * dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- * programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- * środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VI. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z przeprowadzonych działań. Sprawozdanie z realizacji programu sporządzone zostanie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

W terminie **do dnia 31 marca każdego roku**, sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny zostanie przedłożone Radzie Gminy w Naruszewie wraz z wnioskami i potrzebami związanymi z realizacją zadań na kolejny rok.